Treści programowe kierunku

Kierunek i poziom studiów: **Pedagogika I stopień**
Cykl kształcenia od roku akademickiego: **2026/27**

Przedmiot	Treści programowe	Symbol/e kierunkowego efektu uczenia się
Historia wychowania	Metodologiczne ramy dyscypliny: definicja historii wychowania jako nauki, jej cele, zadania oraz dorobek polskich pionierów pedagogiki. Geneza instytucji oświatowych: przejście od wychowania w społecznościach pierwotnych do wykształcenia się sformalizowanej formy szkoły w najstarszych cywilizacjach. Antyczne systemy edukacyjne: analiza porównawcza modeli wychowawczych Grecji (Sparta, Ateny, okres hellenistyczny) oraz dorobku pedagogicznego Rzymu. Edukacja i ideały średniowiecza: funkcja Kościoła w kształtowaniu szkolnictwa oraz charakterystyka wychowania stanowego (rycerskiego i mieszczańskiego). Rozwój szkolnictwa wyższego: geneza uniwersytetów europejskich ze szczególnym uwzględnieniem powstania i znaczenia Akademii Krakowskiej. Humanizm i reformacja w oświacie: przeobrażenia szkolnictwa w dobie odrodzenia, w tym rozwój szkół humanistycznych oraz wpływ reformacji i kontrreformacji na edukację. Ewolucja nowożytnej myśli pedagogicznej: analiza nurtów edukacyjnych i koncepcji wychowawczych od epoki oświecenia przez wiek XIX. Współczesne systemy oświatowe: przemiany w strukturze szkolnictwa i teorii wychowania w obliczu wyzwań społeczno-politycznych XX wieku.	A_OG1_W07, A_OG1_W08, A_OG1_W09, A_OG1_U07, A_OG1_U08, A_OG1_U09, A_OG1_K05, A_OG1_K06
Wprowadzenie do pedagogiki	Geneza i rozwój historyczny pedagogiki: proces ewolucji od wiedzy potocznej i refleksji filozoficznej do ukształtowania się pedagogiki jako samodzielnej dyscypliny naukowej. Przegląd koncepcji pedagogiki czołowych teoretyków na świecie i w Polsce (ze szczególnym uwzględnieniem środowiska KUL). Status naukowy pedagogiki: przedmiot badań, cele. Język i aparatura pojęciowa: definicje podstawowych kategorii pedagogicznych, takich jak edukacja, wychowanie, kształcenie, nauczanie oraz uczenie się. Metodologia badań pedagogicznych: specyfika pozyskiwania wiedzy naukowej, strategie, metody i techniki badań. Interdyscyplinarność i powiązania naukowe pedagogiki. Teorie rozwoju człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem warstwicowej koncepcji S. Kunowskiego. Struktura i subdyscypliny: klasyfikacja wiedzy pedagogicznej, kryteria podziału dyscypliny na nauki podstawowe oraz szczegółowe obszary badawcze. Współczesne nurty pedagogiczne: przegląd wybranych kierunków pedagogicznych oraz szczegółowa analiza koncepcji personalistycznej.	A_OG1_W01, A_OG1_W02, A_OG1_W03, A_OG1_U01, A_OG1_U02, A_OG1_U03, A_OG1_K01, A_OG1_K02
Historia opieki społecznej	Antyczne korzenie opieki: analiza prywatnych i państwowych inicjatyw wspierających osoby potrzebujące w strukturach społecznych starożytnej Grecji i Rzymu. Chrześcijański przełom w dobroczynności: powstanie pierwszych instytucji stacjonarnych (hospicja, xenodochia) oraz wkład św. Bazylego i św. Augustyna w doktrynę miłosierdzia.	A_OG1_W06, A_OG1_U05, A_OG1_U06, A_OG1_K04

	Średniowieczne i nowożytne zakony szpitalne: rola wyspecjalizowanych zgromadzeń (m.in. Joannitów, Duchaków, Bonifratrów i Szarytek) w rozwoju europejskiego systemu opieki. Początki i rozwój filantropii na ziemiach polskich: formowanie się rodzimych tradycji dobroczynnych od średniowiecza po czasy przedrozbiorowe. Wielkie postacie polskiej działalności społecznej: analiza systemowych działań jednostek – od ks. Piotra Skargi po rewolucyjne metody opieki św. Brata Alberta i bł. Edmunda Bojanowskiego. Instytucjonalne formy wsparcia i kontroli: funkcjonowanie fundacji stypendialnych oraz domów pracy przymusowej jako elementów dawnej polityki społecznej. Profesjonalizacja opieki w XIX wieku: działalność Towarzystw Dobroczynności oraz ewolucja systemów opieki nad dzieckiem na ziemiach polskich pod zaborami. Polityka społeczna II Rzeczypospolitej: kształtowanie się nowoczesnych struktur opieki państwowej i ustawodawstwa socjalnego w odrodzonym państwie.	
Pedagogika kultury	Geneza i ewolucja pedagogiki kultury: od antycznej idei *paidei* po współczesne systemy teoretyczne, ze szczególnym uwzględnieniem polskiej myśli pedagogicznej. Filozoficzne i aksjologiczne fundamenty kultury: analiza pojęcia kultury, jej funkcji w życiu człowieka oraz roli wartości i myśli św. Jana Pawła II w kształtowaniu postaw ludzkich. Tożsamość i dziedzictwo narodowe: rola pamięci historycznej w budowaniu tożsamości oraz analiza polskich wartości kulturowych w konfrontacji ze stereotypami. Człowiek jako twórca i odbiorca: podmiotowość człowieka w procesie tworzenia dóbr kultury oraz typologia form uczestnictwa w kulturze (od kultury wysokiej po popularną). Instytucjonalne formy edukacji kulturalnej: funkcje bibliotek, teatrów, muzeów i kin jako przestrzeni kształtujących wrażliwość estetyczną i intelektualną. Pedagog w roli animatora: kompetencje współczesnego pedagoga jako świadomego odbiorcy i organizatora działań kulturowych w środowisku lokalnym. Wyzwania kultury masowej i polisensorycznej: wpływ mediów cyfrowych i kultury popularnej na procesy wychowawcze oraz współczesne przemiany ideowe w edukacji. Projektowanie działań animacyjnych: metodyka tworzenia projektów edukacyjno-kulturalnych oraz praktyczne rozwijanie wrażliwości estetycznej poprzez działania aktywizujące.	A_OG1_W13, A_OG1_U13, A_OG1_U14, A_OG1_K09
Projektowanie rozwoju zawodowego	Znaczenie pracy w życiu jednostki oraz proces podejmowania decyzji zawodowych w oparciu o autodiagnozę predyspozycji. Kwalifikacje i kompetencje pedagogiczne: charakterystyka profilu zawodowego współczesnego nauczyciela oraz analiza wymagań w różnych specjalnościach pedagogicznych. Teoretyczne aspekty rozwoju zawodowego: definicje, kategorie pojęciowe oraz wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania sprzyjające rozwojowi osobistemu pedagoga. Prawne i administracyjne ramy zawodu: analiza warunków pracy, w tym czasu pracy, pensum, zasad wynagradzania oraz procedur nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy. Ścieżka awansu zawodowego: powiązanie stopni awansu z realnym rozwojem kompetencji oraz pełnieniem konkretnych funkcji i stanowisk w systemie oświaty. Etyka i profesjonalizm: kształtowanie postawy profesjonalnej	A_OG1_W14, A_OG1_W15, A_OG1_U15, A_OG1_K10

	nauczyciela poprzez stałe doskonalenie warsztatu pracy i podejmowanie działań prorozwojowych.	
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	Fundamenty auksologii i ontogenezy: zrozumienie prawidłowości, etapów oraz czynników (endogennych i egzogennych) warunkujących rozwój fizyczny człowieka w ujęciu ilościowym i jakościowym. Neurobiologiczne podłoże zachowań: rola mózgu jako centrum integracji dziedzictwa genetycznego i wpływów środowiskowych w kształtowaniu cech jednostki. Metodyka oceny rozwoju i norma: praktyczne zastosowanie narzędzi diagnostycznych, takich jak siatki centylowe, oraz interpretacja pojęć normy, wieku rozwojowego i akceleracji. Opieka przedkoncepcyjna i planowanie rodziny: wiedza o fizjologii płodności, zasadach przygotowania do rodzicielstwa oraz metodach rozpoznawania płodności. Bezpieczeństwo okresu prenatalnego: charakterystyka kluczowych etapów organogenezy oraz profilaktyka zagrożeń teratogennych (alkohol, używki, promieniowanie). Współczesne standardy opieki okołoporodowej: przygotowanie do porodu, analiza jego faz oraz wdrażanie nowoczesnych trendów promujących depatologizację narodzin. Charakterystyka okresu niemowlęcego i wczesnodziecięcego: analiza odruchów bezwarunkowych, skali Apgar oraz kluczowych "kroków milowych" w rozwoju motorycznym i fizycznym. Dynamika rozwoju w cyklu życia: przegląd specyfiki biologicznej i potrzeb organizmu od wieku przedszkolnego, przez okres dojrzewania, aż po procesy starzenia się i regresu. Edukacja zdrowotna i wsparcie specjalistyczne: promocja dobrostanu dziecka, zasady współpracy z rodzicami oraz metodyka pracy z dzieckiem przewlekle chorym lub z niepełnosprawnością.	A_OG1_W34, A_OG1_W35, A_OG1_W36, A_OG1_U31, A_OG1_U32, A_OG1_U33, A_OG1_K22, A_OG1_K23
Socjologia wychowania	Status naukowy: określenie przedmiotu badań socjologii wychowania oraz jej interdyscyplinarnych powiązań z pedagogiką w analizie zjawisk społecznych. Mechanizmy socjalizacji i wychowania: analiza procesów włączania jednostki do społeczeństwa, badanie uwarunkowań ich przebiegu oraz identyfikacja czynników kształtujących postawy społeczne. Dynamika środowiska rodzinnego: badanie struktury, funkcji i potencjału wychowawczego rodziny jako podstawowej grupy odpowiedzialnej za transmisję norm, wartości oraz przeciwdziałanie dysfunkcjom. Socjologia instytucji edukacyjnych: analiza szkoły jako systemu społecznego, badanie relacji władzy i autorytetu oraz wpływu środowiska lokalnego i grup rówieśniczych na rozwój jednostki. Wychowanie wobec globalizacji i mediów: diagnoza wpływu kultury masowej, nowych technologii oraz procesów globalnych na współczesne modele wychowawcze i tożsamość młodego pokolenia. Wyzwania społeczeństwa zróżnicowanego: rola edukacji w obliczu wielokulturowości oraz społeczne zadania pedagoga jako animatora zmian i integracji w nowoczesnym społeczeństwie.	A_OG1_W16, A_OG1_W17, A_OG1_U16, A_OG1_K11
Wprowadzenie do pedagogiki społecznej	Status i tożsamość dyscypliny: definicja pedagogiki społecznej jako subdyscypliny pedagogicznej, jej miejsce w systemie nauk. Aparatura pojęciowa i metodologiczna: charakterystyka przedmiotu badań, tradycji historycznych oraz kluczowych terminów i zadań stojących przed współczesną pedagogiką społeczną. Analiza środowiskowa: badanie struktury i dynamiki środowiska życia człowieka oraz mechanizmów jego przetwarzania w procesie socjalizacji. Wychowawcza rola społeczności lokalnej: analiza uwarunkowań	A_OG1_W04, A_OG1_W05, A_OG1_U04, A_OG1_K03

	środowiska lokalnego jako przestrzeni rozwoju jednostki oraz integracji działań edukacyjnych. Wymiary pracy środowiskowej: teoretyczne i praktyczne podstawy prowadzenia pracy socjalnej, społecznej oraz kulturalnej w różnych grupach społecznych. Instytucjonalne formy wsparcia: charakterystyka systemów pomocy społecznej oraz funkcjonowania wybranych placówek opiekuńczych i pomocowych.	
Pedagogika resocjalizacji	Status i ramy naukowe dyscypliny: usytuowanie pedagogiki resocjalizacyjnej w systemie nauk społecznych oraz analiza jej teoretycznych podstaw w ujęciu korekcyjnym. Psychopedagogiczny profil podopiecznego: charakterystyka osób o złożonych potrzebach resocjalizacyjnych, w tym osób agresywnych, roszczeniowych lub wymagających wsparcia psychiatrycznego. Instytucjonalny system naprawczy: analiza struktury i zasad funkcjonowania krajowych placówek korekcyjnych oraz prawno-organizacyjnych ram opieki nad nieletnimi. Dynamika grupy w resocjalizacji: wykorzystanie teorii grup społecznych i procesów uczenia się do kształtowania grupy wychowawczej jako środowiska zmiany postaw. Metodyka oddziaływań i wpływu: zastosowanie technik wpływu społecznego oraz teorii konfliktu w pracy z osobami dotkniętymi przemocą, uzależnieniami i przestępczością. Rola i etyka wychowawcy: podmiotowość pedagoga jako lidera procesu zmiany oraz analiza deontologii zawodu w kontekście odpowiedzialności za proces korekcyjny.	A_OG1_W23, A_OG1_W24, A_OG1_U21, A_OG1_K15
Pedagogika prenatalna	Status metodologiczny pedagogiki prenatalnej oraz paradygmaty podejścia do dziecka prenatalnego Antropologiczne podstawy pedagogiki prenatalnej oraz odniesienia do pedagogiki chrześcijańskiej. Czynniki optymalizujące oraz zaburzające rozwój prenatalny. Rozwój dziecka przed urodzeniem – rozwój fizyczny, psychoruchowy, nabywanie przez dziecko kompetencji w zakresie wszystkich zmysłów, przejawy funkcjonowania układu nerwowego, lateralizacji, rozwój emocji, stany behawioralne, zróżnicowanie indywidualne i płciowe. Transmisja przeżyć matki do dziecka, więź, komunikacja i stymulacja prenatalna. Wychowanie prenatalne oraz edukacja prenatalna. Rodzina w procesie prokreacji.	A_OG1_W37, A_OG1_U34, A_OG1_U35, A_OG1_K24
Etyka zawodowa	Teoretyczne podstawy rozwoju moralnego: analiza psychopedagogicznych mechanizmów kształtowania się postaw etycznych i hierarchii wartości u człowieka. Fundamenty etyki wychowawczej: Refleksja nad normatywnymi aspektami procesu wychowania oraz relacją między etyką a praktyką pedagogiczną. Logika i erystyka w komunikacji: Praktyczne zastosowanie sztuki argumentacji, rozróżnianie rzetelnych dowodów od chwytów erystycznych i nieuczciwych technik wpływu. Deontologia i etyka zawodowa pedagoga: Zbiór zasad i powinności moralnych regulujących profesjonalną aktywność nauczyciela, wychowawcy i terapeuty. Dylematy bioetyczne w pedagogice: analiza kontrowersji wokół ochrony życia, cierpienia oraz granicznych sytuacji egzystencjalnych (aborcja, eutanazja, kara śmierci). Aksjologia relacji i rodziny: Etyczny wymiar więzi małżeńskich i rodzicielstwa zastępczego. Wartości w procesie edukacji: problematyka wolności, przymusu,	A_OG1_W42, A_OG1_U41, A_OG1_U42, A_OG1_K28

	prawdomówności oraz odpowiedzialności w relacji nauczyciel-uczeń i w samowychowaniu. Etyka diagnozy i oceny: moralne uwarunkowania stosowania kar, nagród, oceniania oraz przeprowadzania diagnoz i terapii psychologiczno-pedagogicznych.	
Przedsiębiorczość	Rynek pracy – specyfika i wymagania; Poszukiwanie pracy: źródła wiedzy i bariery; Projekt biznesowy cz 1. Wizja, misja i strategia organizacji (design thinking); Projekt biznesowy cz. 2. Dopasowanie produktu/usługi do wymogów i potrzeb rynku, definicja produktu i zasoby niezbędne do wprowadzenia produktu/usługi na rynek; Projekt biznesowy cz. 3. Koszty prowadzenia działalności i planowane przychody; Projekt biznesowy cz. 4. Planowanie własnej działalności gospodarczej: zakładanie działalności.	P6S_WK3 P6S_WK3 P6S_UU1 P6S_UU1 P6S_KO3 P6S_KO3
Metodyka pracy umysłowej	Mózg i jego funkcjonowanie (funkcjonowania półkul mózgowych, lateralizacja; czynniki poprawiające pracę mózgu; korzystanie z różnych źródeł informacji); Rodzaje inteligencji (inteligencje wielorakie, inteligencja emocjonalna i społeczna); Psychologiczne i fizjologiczne podstawy procesu uczenia się (pamięć, uwaga, myślenie, mowa, motywacja, emocje, zdolności, zainteresowania, doświadczenia, styl życia); Techniki zapamiętywania. Koncentracja. Twórcze myślenie i kreatywność (metody i techniki uczenia się; ćwiczenia stymulujące procesy poznawcze: logiczne, pamięciowe, skojarzeniowe, mapy myśli, słowa klucze, twórcze notatki, zapamiętywanie informacji liczbowych, obrazkowy, fonetycznych, mnemotechniki, gry dydaktyczne, ruchowe, wielozmysłowe); Trudności w uczeniu (przyczyny i strategie ich przezwyciężania). Bariery psychiczne w rozwiązywaniu problemów. Radzenie sobie ze stresem, techniki relaksacyjne i twórcze rozwiązywanie problemów; Zarządzanie czasem, samoorganizacja i automotywacja, planowanie pracy własnej, rozwój uzdolnień i pasji; Zasady korzystania z zasobów internetowych i technik informacyjno-komunikacyjnych oraz AI; Sztuka autoprezentacji, techniki komunikacji, aktywne słuchanie i funkcjonowanie w grupie; Techniki korzystania z literatury przedmiotu, sporządzanie przypisów oraz zasady pisania i prezentacji prac naukowych.	A_OG1_W10 A_OG1_U10 A_OG1_U11 A_OG1_K07
Edukacja medialna i technologie informacyjno-komunikacyjne	Przedmiot i zadania edukacji medialnej i TK; Funkcje mediów oraz mechanizmów ich oddziaływania; Nowoczesne technologie w procesie dydaktycznym – założenia techniczne i metodyczne ; E-learning, kształcenie mieszanie, kształcenie na odległość – założenia metodyczne i funkcjonowanie; Tworzenie i udostępnianie edukacyjnych materiałów wideo z zastosowaniem oprogramowania na wolnych licencjach; Infografiki edukacyjne i prezentacje multimedialne z wykorzystaniem technologii w chmurze; Otwarte zasoby edukacyjne; Etyczne i prawne aspekty wykorzystania nowoczesnych technologii w edukacji; Testowanie wiedzy i umiejętności z wykorzystaniem TIK i AI;	A_OG1_W30 A_OG1_U26 A_OG1_U27 A_OG1_K19
Trening zastępowania	Trening zastępowania agresji - teoretyczne podstawy i przebieg; Metoda komunikacji FUKOZ - stosowanie komunikatu odważnego;	A_OG1_U36 A_OG1_U37

agresji	Wnioskowanie moralne; Kontrola złości; Przygotowanie scenariusza z uwzględnieniem założeń Treningu Zastępowania Agresji; Praktyczne wykorzystanie ART - przeprowadzenie warsztatu.	A_OG1_K25
Trening umiejętności społecznych	Kompetencje społeczne, normy i dysfunkcje kompetencji społecznych; Kompetencje interpersonalne – wprowadzenie do zagadnienia; Etos osoby prowadzącej TUS oraz charakterystyka odbiorców TUS – dobór grupy; Opracowanie programu treningu dostosowanego do potrzeb grupy; Rola grupy w rozwijaniu kompetencji interpersonalnych i społecznych; dynamika procesu grupowego; integracja i budowanie zespołu; Zasady prowadzenia warsztatów TUS; oraz elementy TUS; Projektowanie oddziaływań ukierunkowanych na rozwijanie umiejętności społecznych dla różnych grup; Formułowanie informacji zwrotnej oraz ewaluacja działań i współpraca z rodzicami.	A_OG1_W45 A_OG1_U47 A_OG1_U48 A_OG1_K31
Teoretyczne podstawy wychowania	Przedmiot teorii wychowania; Współdziałanie teorii wychowania z innymi dziedzinami i dyscyplinami stanowiącymi podstawy wychowania; Wychowalność człowieka i przyczyny podejmowania działalności wychowawczej; Główne dziedziny teorii wychowania; Podmiotowość w wychowaniu; Instytucjonalne i pozainstytucjonalne środowiska wychowania; Współczesne konteksty, idee i problemy teorii wychowania; Wychowanie w rozumieniu wybranych pedagogów i ich koncepcje wychowania.	A_OG1_W39 A_OG1_W49 A_OG1_W41 A_OG1_U38 A_OG1_U39 A_OG1_U40 A_OG1_K26 A_OG1_K27
Poradnictwo pedagogiczne	Rys historyczny poradnictwa w Polsce; Pojęcie i cele poradnictwa; Podmiot i przedmiot oraz zakres działań poradniczych; Podstawy prawne poradnictwa; Poradnia psychologiczno-pedagogiczna: zadania, formy pracy; Typy dokumentów wystawianych w procesie poradniczym (opinie i orzeczenia); Poradnictwo jako proces – etapy i zasady udzielania pomocy; Proces diagnostyczny, zasady przygotowywania diagnozy pedagogicznej; Rozpoznawanie trudności uczniów w uczeniu się i sposoby ich wspierania (WOPFU, IPET).	A_OG1_W43 A_OG1_U43 A_OG1_U44 A_OG1_K29
Podstawy logopedii	Przedmiot zainteresowań logopedii oraz wyjaśnienia terminologiczne (logopedia, diagnoza logopedyczna, terapia logopedyczna) – słownik podstawowych terminów logopedycznych oraz miejsce logopedii w praktyce pedagogicznej; Prawidłowy rozwój mowy oraz sposoby i zasady oceny rozwoju językowego; Działania profilaktyczne oraz nieprawidłowości w rozwoju mowy; Klasyfikacje oraz przegląd zaburzeń mowy; Konsekwencje nieprawidłowej komunikacji dla psychospołecznego funkcjonowania człowieka; Opieka pedagoga nad osobami z nieprawidłową komunikacją i współpraca z logopedą.	A_OG1_W25 A_OG1_W26 A_OG1_U22 A_OG1_K16
Pedagogika specjalna	Status metodologiczny pedagogiki specjalnej – wprowadzenie; Klasyfikacje osób z niepełnosprawnością i subdyscypliny pedagogiki specjalnej; Podstawowe pojęcia pedagogiki specjalnej; Pedagogika specjalna – jej przedmiot i cele w ujęciu różnych autorów	A_OG1_W27 A_OG1_W28 A_OG1_U23 A_OG1_K17

	polskich; Modele podejścia diagnostyczno-terapeutycznego – model medyczny, model oparty na teorii uczenia się i model rozwojowy; Rodzina z dzieckiem z niepełnosprawnością (stadia adaptacji do sytuacji, pomoc rodzinie); Wprowadzenie do podstaw wybranych subdyscyplin pedagogiki specjalnej; Obraz osoby z niepełnosprawnością w społeczeństwie – postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością.	
Pedagogika rodziny	Pedagogika rodziny - klasyfikacje, instytucjonalizacja, metodologiczne ramy, kontekst interdyscyplinarny; Rozumienie rodziny w pedagogice i funkcja wychowawcza rodziny; Teoria przywiązania i teoria relacji z obiektem a wychowanie dziecka w rodzinie; Partnerstwo w relacjach wychowawczych w rodzinie; Funkcje domu rodzinnego i struktura rodziny; Kultura pedagogiczna, kultura wychowawcza, świadomość wychowawcza; Orientacje wychowawcze i modele rodzicielstwa; Postawy rodzicielskie i autorytet rodzicielski i style wychowania w rodzinie.	A_OG1_W18 A_OG1_W19 A_OG1_U17 A_OG1_K12
Pedagogika pracy	Pedagogika pracy jako subdyscyplina pedagogiczna; Charakter, przejawy, metody i przykłady wychowania do pracy i przez pracę; System edukacji w Polsce - ścieżki zdobycia wykształcenia i zawodu; Aktualne problemy związane z wykonywaniem pracy i realizacją kariery wobec przemian rynku pracy i rozwoju sztucznej inteligencji; Doradca zawodowy – kwalifikacje, kompetencje i zadania zawodowe; Metody pracy doradcy zawodowego; Diagnoza potrzeb, uzdolnień i zainteresowań jako podstawa decyzji edukacyjnych i zawodowych; Planowanie działań w zakresie realizacji ścieżki rozwoju zawodowego.	A_OG1_W44 A_OG1_U45 A_OG1_U46 A_OG1_K30
Pedagogika chrześcijańska	Pedagogika chrześcijańska i katolicka w systemie nauk; Ewolucja myśli pedagogicznej w odniesieniu do wychowania chrześcijańskiego; Problemy związane z rozumieniem pojęcia wychowanie chrześcijańskie w kontekście przyjmowanego ideału wychowawczego w ujęciu historycznym; Przedmiot materialny i formalny pedagogiki katolickiej oraz pedagogika jako nauka o wartościach ; Elementy procesu wychowania w świetle pedagogiki katolickiej; Biblijne podstawy wychowania i moralności ; Cnoty jako sprawności chrześcijańskiego życia.; Kryteria wychowania i dojrzałej religijności; Charakterystyka wybranych koncepcji i systemów wychowania chrześcijańskiego.	A_OG1_W20 A_OG1_W21 A_OG1_W22 A_OG1_U18 A_OG1_U19 A_OG1_U20 A_OG1_K13 A_OG1_K14
Pedagogia towarzyszenia w życiu i rozwoju	Pedagogia towarzyszenia: istota i geneza; Psychospołeczny wymiar towarzyszenia; Personalistyczno-chrześcijańskie aplikacje pedagogii towarzyszenia; Pedagogia towarzyszenia jako źródło inspiracji pedagogicznych (cele i zadania); Wyzwania pedagogika towarzyszenia wobec młodzieży wielorako zagrożonej wykluczeniem i deprawacją; Inspiracje dla pedagogicznej teorii towarzyszenia; Pedagogia towarzyszenia kontekstem zadań dla pedagogiki rodziny, pedagogiki szkoły, pedagogiki więziennej, pedagogiki ulicy; Autorytet w teorii i praktyce pedagogii towarzyszenia;	A_OG1_W29 A_OG1_U24 A_OG1_U25 A_OG1_K18

	Edukacyjne walory, szanse i współczesne wyzwania stojące przed pedagogią towarzyszenia.	
Ocena funkcjonalna	Zasady prowadzenia oceny funkcjonalniej oraz Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia – wprowadzenie; PET – wprowadzenie; Ocena funkcjonalna z wykorzystaniem systemu ABAS (5 arkuszy); Profil funkcjonowania ucznia (analiza wyników ABAS-3 dla osób w różnym wieku) oraz Kwestionariusz Szkolnej Oceny Funkcjonalnej KSZOF - analiza narzędzia w różnych grupach wiekowych (klasy I-III, IV-VI, VII-VIII, szkoły ponadpodstawowe); Standardy oceny funkcjonalnej osób z różnymi niepełnosprawnościami i dodatkowymi potrzebami; Planowanie działań postdiagnostycznych oraz monitoring i ewaluacja w ocenie funkcjonalnej.	A_OG1_W48 A_OG1_W49 A_OG1_W50 A_OG1_U53 A_OG1_U54 A_OG1_U55 A_OG1_K34 A_OG1_K35
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej	Podstawowe pojęcia; Podział i systematyzacja zasad działalności opiekuńczo-wychowawczej; Klasyfikacje metod pracy opiekuńczo-wychowawczej; Warunki skuteczności pracy opiekuńczo-wychowawczej Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej Plan jako wytyczna działania (etapy pełnego procesu planowania) oraz cechy dobrego planu Podstawowe kategorie treściowe planu (cel; założenia; zadania; środki realizacji – środki materialne, metody pracy, formy pracy; podmiot realizacji); Tok planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej w skali placówki; Konspekt jako najmniejsza część planu pracy opiekuńczo-wychowawczej.	A_OG1_W33 A_OG1_U29 A_OG1_U30 A_OG1_K20
Instytucje opieki i wychowania	Opieka i wychowanie – jako przedmiot zainteresowań pedagogiki opiekuńczej; Rodzina podstawowym środowiskiem opiekuńczo-wychowawczym; Klasyfikacje form opieki i wychowania według kryterium: zakresu opieki oraz relacji (rodzinne i pozarodzinne); Formy opieki nad małymi dziećmi oraz formy opieki szkolnej i środowiskowej; Instytucjonalne formy opieki zastępczej; Rodzinne formy opieki nad dzieckiem.	A_OG1_K21 A_OG1_U28 A_OG1_W32 A_OG1_W31
Metodologia badań pedagogicznych	Metodologia badań pedagogicznych – pojęcie metodologii, strategie i koncepcje badawcze (ilościowe, jakościowe, matematyczno-przyrodnicze, humanistyczne). Terminologia i logiczne podstawy badań – definiowanie terminów, teoria pytań, wieloznaczność i nieostrość języka. Proces i projektowanie badań pedagogicznych – struktura badań, przedmiot i cele, temat, problemy, pytania i hipotezy badawcze. Metodyka badań pedagogicznych – zmienne, wskaźniki, metody i techniki badań, próba badawcza i teren badań. Opracowanie, interpretacja i prezentacja wyników badań – strategie ilościowe i jakościowe, interpretacja wyników, przypisy i zapis bibliograficzny.	A_OG1_W46 A_OG1_U49 A_OG1_U50 A_OG1_K32
Podstawy strategii badań ilościowych i jakościowych	Podstawy metodologii badań pedagogicznych – wprowadzenie do metodologii, strategie badań ilościowych i jakościowych. Projektowanie badań pedagogicznych	A_OG1_W47 A_OG1_U51 A_OG1_U52 A_OG1_K33

	– etapy projektowania badań, triangulacja, planowanie prostych badań w praktyce. Metodyka i etyka badań – dobór próby, narzędzia badawcze, problemy etyczne. Analiza i interpretacja danych badawczych – analiza danych ilościowych i jakościowych, interpretacja wyników, ograniczenia metod. Prezentacja i raportowanie wyników badań – krytyczna analiza danych, zasady prezentacji i raportowania wyników.	
Seminarium dyplomowe (I stopień)	Poznanie zasad pisania prac naukowych, wymagania formalne i merytoryczne, zasady etyczne prowadzenia prac, kryteriów oceny pracy dyplomowej Określenie problematyki badawczej i tematu pracy wraz z uzasadnieniem. Dobór odpowiednich metod, technik i narzędzi badawczych w realizacji prac dyplomowych Konstruowanie pracy licencjackiej, przedstawienie koncepcji i planu pracy Przedstawienie podstawowych wiadomości na temat struktury pracy i głównych cech stylu naukowego, zasad sporządzania bibliografii. Kwerenda i prezentacja źródeł Przygotowanie poszczególnych rozdziałów pracy i ich prezentacja. Dyskusja nad pracą i korekta Prezentacja całościowa ostatecznej wersji pracy licencjackiej.	A_OG1_W55 A_OG1_U61 A_OG1_U62 A_OG1_K39
Podstawy psychologii klinicznej	Zasady rozpoznawania zaburzeń psychicznych w wieku rozwojowym. Autyzm dziecięcy Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym. Zaburzenia snu u dzieci Specyfika zaburzenia funkcjonowania młodzieży w okresie adolescencji - osobowość pograniczna (*borderline).* Zaburzenia odżywiania – wiek dorastania. Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży. Zaburzenia hiperkinetyczne – ADHD.	A_OG1_W57 A_OG1_W58 A_OG1_U65 A_OG1_K41
Pomoc społeczna i gerontologia	Podstawowe założenia, cele i funkcje pomocy społecznej oraz pracy socjalnej w kontekście polityki społecznej. Struktura systemu pomocy społecznej, jego podstawy prawne oraz instytucje i podmioty realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej. Formy, metody i zasady organizowania działań pomocowych. Działania pomocowe i wspierające wobec osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Specyfika funkcjonowania osób starszych oraz uwarunkowania i potrzeby wsparcia w okresie starości. System wsparcia społecznego, formy pomocy oraz instytucje działające na rzecz osób starszych.	A_OG1_W56; A_OG1_W58; A_OG1_U61; A_OG1_K40;
Logika	Elementy logicznej teorii języka i komunikacji, w tym podstawowe kategorie semiotyczne, definicje, porządkowanie dziedziny przedmiotowej, teoria pytań oraz podstawowe błędy w słownym wyrażaniu myśli oraz zasady poprawności dyskusji Podstawy logiki formalnej i teorii rozumowań, w tym podstawy klasycznego rachunku logicznego oraz klasycznego rachunku nazw, klasyfikacja rozumowań oraz błędy rozumowań Poprawność logiczna wnioskowań oraz analiza i ocena poprawności argumentacji	K_WM, K_UM

Podstawy tutoringu	Specyfika uczenia się w środowisku akademickim. Autorefleksja i samoocena zasobów. Formułowanie celów edukacyjnych i zawodowych. Organizacja i efektywność pracy własnej. Umiejętności interpersonalne w środowisku akademickim.Postawy sp rzyjające rozwojowi akademickiemu.	K_UT
Przedmiot misyjny zakresu historii filozofii	Główne starożytne i średniowieczne koncepcje filozoficzne. Najważniejsze systemy filozofii nowożytnej. Wybrane współczesne dyskusje filozoficzne. Kluczowe pojęcia i spory o naturę rzeczywistości, o granice poznania, o ludzką naturę, o źródła wartości moralnych. czy o relacje między nauką, poznaniem potocznym i religią.	K_WM, K_UM
Język obcy nowożytny	Rozwijanie kompetencji językowych w zakresie słuchania, czytania, mówienia i pisania na poziomie B2 z wykorzystaniem tekstów, nagrań i innych materiałów. Nauka zasobów leksykalnych i utrwalanie struktur gramatycznych wymaganych na poziomie B2 poprzez analizę tekstów, ćwiczenia tłumaczeniowe, symulacje komunikacyjne oraz gry dydaktyczne.	K_UJB2
Przedmiot misyjny z zakresu etyki	Podstawowe pojęcia etyczne oraz spory o rozumienie dobra /zła moralnego oraz poglądy dotyczące moralnych uzasadnień. Szczegółowe zagadnienia: wyjaśnienie na czym polega norma moralności i jakie są podstawowe teorie etyczne, przedstawienie sposobu analizy struktury moralnego działania (przedmiot i intencja), tłumaczenie podstawo-wych kategorii moralnych takich jak prawo naturalne, sumienie i cnota.	K_WM, K_UM
Małżeństwo i rodzina w antropologii chrześcijańskiej	Integralna wizja człowieka jako mężczyzny i kobiety – osoby o naturze cielesno-duchowej, w perspektywie antropologii filozoficznej i teologicznej. Doświadczenie miłości oraz powołanie do małżeństwa ujmowane interdyscyplinarnie (filozofia, teologia, psychologia, pedagogika, nauki społeczne). Znaczenie małżeństwa i rodziny dla rozwoju człowieka oraz ich rola w życiu społecznym i kościelnym.	K_WM, K_UM
Diagnostyka środowiska	Definiowanie diagnozy. Rodzaje i typy diagnoz, diagnoza poznawcza, diagnoza decyzyjna, diagnoza środowiskowa. Diagnoza w badaniach i projektowaniu pedagogicznym. Kompetencje osobowościowe i formalne diagnosty. Etyczne aspekty postępowania diagnostyczno-pedagogicznego. Ekologiczne aspekty procesu pedagogicznego, konieczność rozpoznawania środowiska, (środowiskowych warunków rozwoju człowieka i procesów wychowania) dla efektywnej pracy pedagogicznej(pracy społeczno-wychowawczej). Etapy procedury diagnostycznej (diagnoza pełna). Wybrane metody, techniki i narzędzia diagnostyczne. Trudności diagnostyczne. Diagnoza problemów społecznych w wybranych środowiskach. Diagnostyka środowiska jako istotny składnik pomyślnej pracy pedagogicznej. Diagnoza a działania zorganizowane, cykle i etapy działań zorganizowanych. Zasady i metody diagnozowania. Wyniki diagnozy pedagogicznej jako przesłanki do podejmowania	A_OG1_W52,A_OG1 _W53,A_OG1_W54, A_OG1_U58, A_OG1_U59, A_OG1_U60, A_OG1_K37, A_OG1_K38

	racjonalnej działalności profilaktycznej i terapeutycznej. Specyfika planowania i prowadzenia diagnozy dla wybranych środowisk wychowawczych (rodziny, szkoły, grupy rówieśniczej).	

Przygotowanie pedagogiczne

Przedmiot	Treści programowe	Symbol/e kierunkowego efektu uczenia się
Podstawy psychologii	Psychologia jako nauka przyrodnicza i humanistyczna. Podstawowe procesy psychiczne: świadomość, spostrzeganie (fazy, czynniki, błędy), uwaga (rodzaje, właściwości, rozwój), pamięć (rodzaje, fazy, znaczenie w uczeniu się), myślenie i rozumowanie (rozwój). Procesy emocjonalno-motywacyjne i ich wpływ na zachowanie oraz uczenie się. Różnice indywidualne: osobowość, temperament, zdolności, style poznawcze. Norma i zdrowie psychiczne oraz podstawy klasyfikacji zaburzeń psychicznych.	B.1.W1, B.1.W5, B.1.U6, B.1.U7, B.1. U8, B.1.K1
Pedagogika szkolna z elementami prawa oświatowego	Pedagogika szkolna – przedmiot, metody i podstawowe pojęcia. System oświaty i prawo szkolne, w tym prawa ucznia i osób z niepełnosprawnościami. Proces wychowania i edukacji: cele, funkcje, podstawy teoretyczne, integralny rozwój ucznia. Organizacja pracy szkoły: program nauczania, wychowanie, ocenianie. Modele szkoły, ukryty program, alternatywne formy edukacji. Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Współpraca szkoły z rodziną i środowiskiem. Jakość pracy szkoły i innowacje pedagogiczne.	B.1.W1, B.2.W3, B.2.U1, B.2.K3
Emisja głosu i kultura języka polskiego w pracy pedagoga	Podstawowe pojęcia z zakresu emisji głosu i kultury języka. Budowa i funkcjonowanie aparatu mowy (oddechowego, fonacyjnego, artykulacyjnego, odbiorczego). Zasady prawidłowej emisji głosu i pracy głosem w zawodzie nauczyciela. Ćwiczenia oddechowe, artykulacyjne i dykcyjne. Kultura żywego słowa i poprawność językowa. Zaburzenia i choroby głosu oraz profilaktyka i higiena głosu. Zastosowanie zasad kultury języka i savoir-vivre'u w komunikacji pedagogicznej.	C.W7, C.U7, C.U8, C.K2
Psychologia rozwoju, wychowania i uczenia się	Zastosowanie wiedzy psychologicznej w analizie sytuacji pedagogicznych. Teorie rozwoju oraz norma rozwojowa. Rozwój człowieka (dzieciństwo, adolescencja, wczesna dorosłość) w sferze fizycznej, poznawczej, emocjonalnej, społecznej i moralnej. Kształtowanie osobowości, tożsamości i ról społecznych. Zaburzenia i trudności rozwojowe (m.in. nadpobudliwość, depresja, zaburzenia zachowania). Uzdolnienia uczniów i metody ich wspierania. Uczenie się i pamięć – modele, strategie i trudności w uczeniu się. Komunikacja w procesie wychowania i nauczania.	B.1.W2, B.1.W4, B.1.U1, B.1.U2, B.1.U5, B.1.U6, B.1.K1
Wybrane problemy edukacyjne dzieci i młodzieży	Przyczyny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży. Integracja i inkluzja w edukacji. Funkcjonowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym niepełnosprawności, spektrum autyzmu). Sytuacja dzieci zaniedbanych, migracyjnych oraz w kryzysie. Zagrożenia rozwojowe (agresja, uzależnienia, subkultury).	B.2.W4, B.2.W5, B.2. W6, B.2.U4, B.2.U5, B.2.U6, B.2.K1

	Diagnoza potrzeb edukacyjnych i dostosowanie procesu kształcenia (IPET, wsparcie specjalistyczne). Specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dyskalkulia) oraz sposoby ich przezwyciężania. Współpraca szkoły z rodziną i instytucjami wspierającymi.	
Podstawy dydaktyki	wykład Dydaktyka jako nauka – przedmiot, zadania i rozwój. Proces nauczania–uczenia się: teorie, modele, strategie. Cele, treści i zasady kształcenia. Metody, formy i środki dydaktyczne (w tym technologie informacyjne). Planowanie pracy dydaktycznej i dobór programów nauczania. Ocenianie osiągnięć uczniów. Innowacje pedagogiczne i praca z uczniem ze SPE. ćwiczenia Analiza podstawy programowej. Formułowanie celów kształcenia. Projektowanie sytuacji dydaktycznych (metody, formy, środki). Tworzenie pomocy dydaktycznych i narzędzi oceniania. Projektowanie lekcji i procesu dydaktycznego (konspekty). Praca z uczniem ze SPE i analiza sukcesów oraz trudności szkolnych. Projektowanie innowacji pedagogicznych. Ewaluacja własnej pracy i wykorzystanie jej wyników.	C.W1, C.W2, C.W3, C.W4, C.W5, C.W6, C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, C.U5, C.U6, C.K1.
Psychologia społeczna i komunikacji	Spostrzeganie społeczne i jego znaczenie w funkcjonowaniu człowieka. Teorie zachowań społecznych (teoria pola, ról społecznych, socjobiologia). Postawy – struktura, kształtowanie i zmiana. Relacje interpersonalne: agresja (teorie i sposoby radzenia sobie), uprzedzenia, stereotypy, dyskryminacja, manipulacja. Zachowania prospołeczne i altruizm. Asertywność. Funkcjonowanie jednostki w grupie (normy, role, konformizm). Komunikacja w klasie – bariery i usprawnianie.	B.1.W3, B.1.U2, B.1.K2,
Rozwój zawodowy i warsztat pracy nauczyciela pedagoga	Zadania nauczyciela–wychowawcy. Rozwój zawodowy nauczyciela: awans, ocena pracy, doskonalenie. Dokumentacja pracy nauczyciela i przygotowanie do praktyki zawodowej. Sukcesy i trudności w pracy nauczyciela, w tym wypalenie zawodowe. Planowanie pracy wychowawczej (diagnoza, metody, działania). Doradztwo zawodowe i wspieranie ucznia w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej. Innowacje w pracy nauczyciela–wychowawcy.	B.2.W2, B.2.W4, B.2. W7, B.2.U2, B.2.U3, B.2.U7, B.2.K2, B.2 K4
Diagnozowanie sytuacji, projektowanie i ewaluacja programów wychowawczo-profilaktycznych	Diagnoza potrzeb wychowawczych i profilaktycznych uczniów i środowiska szkolnego; konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych zgodnych z podstawą programową; metody i narzędzia diagnozy; planowanie działań profilaktycznych; współpraca z nauczycielami, rodzicami i instytucjami; ewaluacja programów (wskaźniki, narzędzia, raportowanie).	D.1.W3, D.1.W10,D.1. W12, D.1.W14, D.1.U1, D.1.U2, D.1.U11,D.1. K2
Rozpoznawanie potrzeb, projektowanie i metodyka zajęć wychowawczych	Projektowanie zajęć wychowawczych (cele, scenariusze, metody); metody aktywizujące i integracyjne; budowanie relacji i komunikacji w grupie; rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów; organizacja pracy wychowawczej; ewaluacja zajęć.	D.1.W2, D.1.W5, D.1.W6, D.1.W7, D.1.U3, D.1.U5, D.1.U7, D.1.K1, D.1.K5
Realizacja i indywidualizacja procesu dydaktycznego	Indywidualizacja procesu dydaktycznego; praca z uczniem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych; strategie wspierania ucznia zdolnego i ucznia z trudnościami; wykorzystanie TIK; motywowanie uczniów; metody diagnozy i wspierania rozwoju poznawczego.	D.1.W8, D.1.W15, D.1.U4,D.1. U10, D.1.K7, D.1.K8, D.1.K9

Metodyka pracy pedagoga w środowisku szkolnym	Rola pedagoga szkolnego; zadania diagnostyczne, profilaktyczne i interwencyjne; współpraca z nauczycielami, rodzicami i instytucjami; pomoc psychologiczno-pedagogiczna; dokumentacja pracy pedagoga; organizacja wsparcia ucznia.	D.1.W1, D.1.W4, D.1.W13, D.1.U6,D.1. U8, D.1.K6
Metodyka pracy pedagoga w środowisku poradniczym	Specyfika pracy pedagoga w poradniach; diagnoza psychopedagogiczna; formy pomocy i wsparcia; poradnictwo dla uczniów i rodzin; współpraca międzyinstytucjonalna; etyka pracy pedagoga; dokumentacja i procedury.	D.1.W9, D.1.W11,D.1. U9, D.1.K3, D.1.K4

Specjalność 1: **Pedagogika rodziny z mediacją i wsparciem rodziny**

Przedmiot	Treści programowe	Symbol/e kierunkowego efektu uczenia się
Personalistyczne podstawy małżeństwa i rodziny	Wykład Koncepcja człowieka w ujęciu J. Maritaina, K. Wojtyły i E. Mouniera oraz przegląd głównych kierunków personalistycznych. Rodzina jako wspólnota osób i społeczność naturalna, znaczenie wolności, płciowości, jedności i nierozerwalności małżeństwa oraz ważność małżeństwa jako instytucji wychowawczej i społecznej. Małżeństwo i rodzina w cywilizacji personalistycznej, konteksty kultury chrześcijańskiej oraz znaczenie wartości osobowych i etycznych w życiu małżeńsko-rodzinnym. Problemy wynikających z indywidualizmu, relatywizmu moralnego, kryzysu więzi i relacji w rodzinie oraz refleksja nad strategiami wychowawczymi i społecznymi odpowiedziami na te wyzwania. Konwersatorium Miejsce osoby w małżeństwie i rodzinie, znaczenie wartości personalistycznych oraz zagrożenia wynikające z uprzedmiotowienia i dehumanizacji relacji rodzinnych. Miłość jako akt daru z siebie, proegzystencja, relacja miłości a używanie, norma personalistyczna K. Wojtyły w kontraście do hedonizmu i utylitaryzmu. Małżeństwo jako przymierze i sakrament, wyrazy miłości małżeńskiej (wierność, nierozerwalność, otwartość na życie), rodzina jako naturalne środowisko rozwoju osoby, szkoła bogatszego człowieczeństwa oraz komplementarność ról. Powołanie do świętości, rodzicielstwa i odpowiedzialności; kryzysy relacyjne, małżeńskie i duchowe; zagrożenia dla rodziny we współczesnym społeczeństwie (rozwody, separacje, wolne związki, ideologie sprzeczne z wizją personalistyczną).	A_PR1_W01, A_PR1_W02, A_PR1_W03; A_PR1_U01, A_PR1_U02, A_PR1_U03; A_PR1_K01, A_PR1_K02
Rodzina jako system powiazań w poradnictwie i profilaktyce	Teoria systemowa L. von Bertalanffy,ego Systemowe rozumienie rodziny Struktura rodziny i zasady jej funkcjonowania w ujęciu systemowym Dynamika życia rodzinnego Wybrane teorie rodziny w paradygmacie systemowym System rodzinny w diagnozie, profilaktyce i poradnictwie	A_PR1_W09, A_PR1_W10, A_PR1_U08, A_PR_K06
Powstanie, eskalacja i metodyka rozwiązywania konfliktów	Sytuacja konfliktowa, rodzaje i fazy konfliktów, przyczyny powstawania napięć oraz sprzeczności społecznych i indywidualnych. Psychopedagogiczne podstawy powstawania konfliktów, czynniki intensyfikujące przebieg sporów oraz schematy komunikacyjne charakterystyczne dla sytuacji konfliktowych. Funkcje konfliktów, ich znaczenie dla rozwoju osobistego,	A_PR1_W06, A_PR1_U05, A_PR1_U06, A_PR1_K04

	grupowego oraz społecznego, a także potencjalne konsekwencje pozytywne i negatywne. Techniki łagodzenia konfliktów, strategie negocjacyjne, mediacje, arbitraż i postępowanie sądowe – podobieństwa, różnice oraz praktyczne zastosowanie. Elementy teorii negocjacji, kluczowe pojęcia (pozycje, interesy, kwestie, BATNA) oraz praktyka profesjonalnego prowadzenia negocjacji biznesowych i mediacji sądowych. Sposoby zarządzania konfliktami w relacjach międzyludzkich i w grupach, wykorzystanie procedur rozwiązywania sporów w środowisku społecznym, edukacyjnym i zawodowym.	
Katolicka nauka o małżeństwie i rodzinie	Źródła chrześcijańskiego modelu małżeństwa i rodziny. Małżeństwo jako sakrament, jego cele i dobra (wierność, otwartość na życie, nierozdzielność i łaska sakramentalna), elementy konstytutywne oraz znaczenie formy kanonicznej i zgody małżeńskiej. Przekazywanie życia jako cel małżeństwa, wychowanie dzieci w duchu wartości chrześcijańskich, specyfika wychowania w rodzinie katolickiej oraz dylematy etyczne wynikające z życia małżeńsko-rodzinnego. Dokumenty i nauczanie papieży Jana Pawła II, Benedykta XVI, Franciszka i Leona XIV odnosząca się do wartości, funkcji i wyzwań katolickiego modelu małżeństwa i rodziny.	A_PR1_W07, A_PR1_W08, A_PR1_U07, A_PR_K05
Tożsamość płciowa - rozwój i wychowanie	Tożsamość – rozumienie i jako zmiana rozwojowa Wybrane teorie rozwoju i kształtowania tożsamości Płeć, role płciowe, poczucie tożsamości płciowej - zakres semantyczny pojęć Modele badań nad tożsamością płciową Proces rozwoju identyfikacji z płcią Rodzina wobec kształtowania tożsamości płciowej dziecka, Stereotypy płci a wychowanie dziecka	A_PR1_W17, A_PR1_W18, A_PR1_W19, A_PR1_U19, A_PR1_U20, A_PR1_U21, A_PR1_K12, A_PR1_K13,
Prawne i organizacyjne aspekty procedur mediacyjnych	Przepisy prawa krajowego i zmian w kodyfikacji, podstawy stosowania mediacji w różnych procedurach (karnej, cywilnej, rodzinnej, gospodarczej) oraz zasady współpracy z organami wymiaru sprawiedliwości. Charakterystyka mediacji sądowych i pozasądowych, różnice między nimi, a także praktyczne wykorzystanie procedur mediacyjnych w Polsce i w kontekście międzynarodowym. Standardy postępowania mediacyjnego, prowadzenie dokumentacji oraz etapy realizacji mediacji zgodnie z obowiązującymi procedurami. Zasady etyczne w pracy mediatora, odpowiedzialność zawodowa oraz wymagane kompetencje niezbędne do prowadzenia mediacji profesjonalnej.	A_PR1_W11, A_PR1_U10, A_PR1_U11, A_PR_K07
Odpowiedzialne rodzicielstwo	Odpowiedzialność i rodzicielstwo w perspektywie pedagogicznej i niepedagogicznej oraz znaczenie tych kategorii w wychowaniu i planowaniu rodziny. Czynniki wpływające na postawę odpowiedzialnego rodzicielstwa, w tym nauczanie papieży (Paweł VI, Jan Paweł II) i opinii autorytetów (O. Meissner, Włodzimierz Fijałkowski), oraz rola wychowawcza i etyczna tej postawy. Podstawy naturalnego planowania rodziny, model Creightona, płodność w różnych okresach cyklu życia człowieka oraz znaczenie ekologiczne i zdrowotne odpowiedzialnego planowania rodziny. Przyczyny niepłodności, możliwości leczenia i wsparcia psychopedagogicznego, znaczenie świadomości biologicznej i profilaktyki w odpowiedzialnym rodzicielstwie.	A_PR1_W12, A_PR1_W13, A_PR1_W14, A_PR1_U12, A_PR1_U13, A_PR1_U14, A_PR1_K08, A_PR1_K09

	Konwersatorium Media społecznościowe, trendy kulturowe i mentalność społeczna (np. antynatalizm), ich znaczenie dla postaw rodzicielskich oraz wyzwań współczesnego rodzicielstwa. Istota i kryteria odpowiedzialnego rodzicielstwa, rola rodziców (matki i ojca) w wychowaniu dzieci oraz znaczenie wartości w kształtowaniu postaw prokreacyjnych. Dokumenty Kościoła (od Humanae vitae do Amoris laetitia), koncepcja rodzicielstwa odpowiedzialnego i wychowanie do życia w rodzinie w świetle nauczania katolickiego. Podstawy naturalnych metod planowania rodziny, wykorzystanie nowoczesnych narzędzi (np. aplikacji cyfrowych), a także edukacja dzieci i młodzieży w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa i wartości rodzinnych.	
Wychowanie seksualne i prorodzinne	Koncepcja edukacji seksualnej w Polsce i na świecie, aktualnych regulacji oświatowych oraz dyskusji dotyczącej zakresu, celów i nazewnictwa wychowania do życia w rodzinie. Etapy rozwoju psychoseksualnego, czynników biologicznych, psychologicznych i społecznych wpływających na jego przebieg oraz możliwych zaburzeń rozwojowych. Wpływ kultury masowej, mediów cyfrowych i pornografii na kształtowanie postaw, relacji oraz tożsamości młodego człowieka. Znaczenie środowiska rodzinnego, kompetencji wychowawczych rodziców, zadań szkoły oraz współpracy ze specjalistami w procesie wychowania. Założenia wychowania do miłości, małżeństwa i rodzicielstwa, w tym odniesienia do dokumentów Kościoła katolickiego oraz koncepcji odpowiedzialnego rodzicielstwa.	A_PR1_W15, A_PR1_U15, A_PR1_U16, A_PR_K10
Psychopedagogika prokreacji	Definicja prokreacja i rodzicielstwo, uwzględnienie psychicznego, społecznego i moralnego wymiaru prokreacji oraz znaczenie tych zagadnień w kontekście wychowania i rozwoju człowieka. Zależność między okresami rozwojowymi (dzieciństwo, adolescencja, dorosłość, starzenie się) a gotowością do świadomej prokreacji, w tym dojrzewanie biologiczne, psychiczne i społeczno-emocjonalne oraz wpływ środowiska kulturowego i ekonomicznego. Aspekty odpowiedzialnego rodzicielstwa, profilaktyka HIV/AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową, rola edukacji seksualnej, jej metody, organizacja i wyzwania w praktyce wychowawczej. Tożsamość płciowa, role płciowe, normy społeczne związane z prokreacją i rodzicielstwem oraz formy wsparcia psychopedagogicznego, w tym terapie wspierające niepłodność, adopcję oraz radzenie sobie ze stratą dziecka.	A_PR1_W25, A_PR1_U29, A_PR1_U30, A_PR1_K18
Rodzina w diagnozie i terapii pedagogicznej	Diagnoza, rozumienie, pojęcia pokrewne i rodzaje Kryteria diagnostyczne - funkcjonalności rodziny Metody i techniki diagnozowania i struktura raportu z diagnozy Kompetencje postawy, cechy i umiejętności diagnosty i terapeuty Paradygmat terapii rodzin – założenia podstawowe i m modele terapii Superwizja i etyka pracy diagnosty i terapeuty	A_PR1_W04, A_PR1_W05, A_PR1_U04, A_PR1_K03,
Metodyka postępowania mediacyjnego – zasady i składniki	Istota mediacji oraz jej porównanie z negocjacjami, arbitrażem i postępowaniem sądowym; miejsce mediacji w systemie rozwiązywania konfliktów. Specyfika roli mediatora w odniesieniu do roli sędziego, prawa i obowiązki mediatora, zasady kontaktu ze stronami oraz etyczny wymiar wykonywanego zawodu. Dobrowolność, bezstronność, neutralność i poufność jako	A_PR1_W20, A_PR1_U22, A_PR1_U23, A_PR1_K14

	fundament mediacji; etapy postępowania mediacyjnego oraz obowiązujące standardy prowadzenia mediacji. Identyfikacja problemów i interesów stron, ocena gotowości do mediacji, generowanie możliwych rozwiązań oraz formułowanie ugody. Wskazania i przeciwwskazania do mediacji, korzyści wynikające z jej stosowania, wymagane kompetencje oraz rozwój zawodowy mediatorów.	
Interakcje rodzinne w teorii i praktyce pedagogicznej	Charakterystyka interakcji międzyosobowych w rodzinie, mechanizmów komunikacji oraz sposobów analizy relacji w ujęciu systemowym. Powstawanie utrwalonych schematów komunikacyjnych i emocjonalnych jako konsekwencja relacji małżeńskich oraz relacji rodzice–dzieci. Konflikty, trudności komunikacyjne, sytuacje przemocy i agresji oraz ich wpływ na funkcjonowanie małżeństwa i całego systemu rodzinnego. Rozmowa doradcza, strategie rozwiązywania konfliktów oraz metody radzenia sobie w sytuacjach trudnych w celu odbudowy i wzmacniania więzi rodzinnych.	A_PR1_W21, A_PR1_W22, A_PR1_U24, A_PR1_K15
Metodyka usprawniania interakcji rodzinnych	Bariery komunikacyjne, najczęstsze problemy interakcyjne oraz specyfika zaburzeń relacji w rodzinach z problemem uzależnienia i w rodzinach rozbitych. Zasady i metody diagnostyki interakcji w rodzinie oraz identyfikacja mechanizmów podtrzymujących trudności w relacjach. Etapy rozmowy doradczej, budowanie relacji pomocowej oraz znaczenie właściwej komunikacji w procesie wsparcia. Najczęściej popełniane błędy przez osoby pracujące z rodziną, ich konsekwencje oraz znaczenie kompetencji interpersonalnych i etycznych w działaniach pomocowych.	A_PR1_W23, A_PR1_U25, A_PR1_U26, A_PR1_K16
Metodyka diagnozowania sytuacji rodzinnej	Struktura i dynamika sytuacji rodzinnej w diagnozie Zastosowanie systemowego rozumienia rodziny w diagnozie pedagogicznej Istota, rodzaje i funkcje diagnozy rodziny. Wybrane metody, techniki i narzędzia diagnostyczne Przeprowadzenie badań diagnostycznych Analiza i interpretacja danych empirycznych	A_PR1_W24, A_PR1_U27, A_PR1_U28, A_PR1_K17
Poradnictwo rodzinne wobec problemów dzieci i młodzieży z elementami metodyki	Charakterystyka poradnictwa jako formy wsparcia w środowisku jednostki oraz w przestrzeni instytucjonalnej, jego cele i uwarunkowania działania. Sposoby organizowania wsparcia dla rodzin w ramach poradnictwa, rola instytucji lokalnych oraz współpraca międzysektorowa w zakresie pomocy rodzinie. Rodzaje poradnictwa rodzinnego i wychowawczego, ich uwarunkowania oraz charakterystyka porad świadczonych przez różne instytucje i organizacje. Etapy porady, techniki prowadzenia rozmowy, wybrane metody i narzędzia pracy poradniczej, a także znaczenie kontaktu poradniczego i budowania relacji z rodziną.	A_PR1_W16, A_PR1_U17, A_PR1_U18, A_PR1_K11
Dysfunkcjonalność rodziny	Pojęcie rodziny dysfunkcyjnej, różne modele jej funkcjonowania oraz klasyfikacje typów rodzin z uwzględnieniem mechanizmów zaburzeń w relacjach i rolach rodzinnych. Analiza elementów sprzyjających dysfunkcjom oraz tych, które wspierają prawidłowe funkcjonowanie rodziny, w tym czynniki środowiskowe, społeczne i indywidualne. Charakterystyka rodzin z problemem alkoholowym, przemocowym, psychicznym, nadopiekuńczym, nadkontrolującym i chaotycznym;	A_PR1_W26, A_PR1_W27, A_PR1_U31, A_PR1_K19

	analiza mechanizmów współuzależnienia, cyklu przemocy, kontroli i wpływu chorób psychicznych na system rodzinny. Możliwości pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, w tym działania instytucji publicznych i organizacji pozarządowych, programy wsparcia oraz alternatywne formy pomocy społecznej.	
Metodyka pracy z rodziną dysfunkcjonalną	Pojęcie rodziny dysfunkcyjnej, jej dynamika, typowe mechanizmy zaburzeń oraz czynniki sprzyjające dysfunkcjonalności, w tym uzależnienia, przemoc i destabilizacja ładu społeczno-moralnego. Wpływ bezrobocia, bezdomności, ubóstwa ekonomicznego oraz marginalizacji społecznej na funkcjonowanie rodziny i jej zdolność do realizowania podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Specyfika przemocy domowej, mechanizmy współuzależnienia oraz konsekwencje tych zjawisk dla relacji rodzinnych i rozwoju dzieci. Formy pomocy instytucjonalnej i środowiskowej, rola lokalnych zespołów interdyscyplinarnych oraz znaczenie współpracy specjalistów w procesie wsparcia i reintegracji rodziny.	A_PR1_W28, A_PR1_U32, A_PR1_U33, A_PR_K20
Metodyka pracy z rodziną w sytuacjach krytycznych w rodzinie	Charakterystyka kryzysu rodzinnego, jego źródeł oraz czynników ryzyka, w tym roli stresu i sytuacji nagłych w destabilizacji funkcjonowania systemu rodzinnego. Emocje, reakcje behawioralne oraz potrzeby osób doświadczających kryzysu, a także mechanizmy radzenia sobie w sytuacjach przeciążenia. Modele teoretyczne wykorzystywane w interwencji kryzysowej oraz ich zastosowanie w praktyce pomocowej. Różnice między kryzysem a interwencją kryzysową, etapy i procedury postępowania oraz organizacja profesjonalnego wsparcia dla osób i rodzin w sytuacji kryzysowej.	A_PR1_W29, A_PR1_U34, A_PR1_U35, A_PR1_K21
Podstawy kurateli rodzinnej	Struktura kurateli sądowej, miejsce kuratora rodzinnego w systemie wymiaru sprawiedliwości oraz zakres jego uprawnień i obowiązków. Znaczenie diagnozy środowiskowej w pracy kuratora, identyfikacja problemów rodziny oraz opracowanie planu pracy dostosowanego do potrzeb i sytuacji podopiecznych. Charakterystyka nadzorów kuratorskich, etapy pracy z rodziną (faza przystosowania i akceptacji, faza zmiany postaw) oraz monitorowanie postępów. Stosowane metody oddziaływań wychowawczych i resocjalizacyjnych, współpraca z instytucjami oraz znaczenie profesjonalnych kompetencji w pracy z rodziną i nieletnimi.	A_PR1_W30, A_PR1_U36, A_PR1_U37, A_PR1_K22
Trening praktycznych umiejętności prowadzenia mediacji	Umiejętność organizowania pierwszych spotkań ze stronami, opanowanie wypowiedzi otwierających mediację oraz formalne ustalenie zasad współpracy poprzez kontrakt mediacyjny. Zastosowanie właściwych technik mediacyjnych podczas sesji, w tym aktywne słuchanie, zadawanie pytań, używanie neutralnego języka oraz analiza i diagnoza konfliktu. Analiza konfliktu, ocena możliwości zastosowania mediacji, wyodrębnianie pozycji, potrzeb i interesów stron oraz przejście od pozycji do interesów w procesie poszukiwania rozwiązań. Pomoc stronom w kreatywnym poszukiwaniu rozwiązań, identyfikacji zasad i kryteriów podejmowania decyzji oraz wspólne wypracowywanie porozumienia końcowego. Koordynacja działań z innymi profesjonalistami, uwzględnienie interdyscyplinarnego wsparcia oraz budowanie sieci współpracy dla skutecznego rozwiązywania konfliktów.	A_PR1_W31, A_PR1_U38, A_PR1_U39, A_PR1_K23

Specjalność 2: **Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją**

Przedmiot	Treści programowe	Symbol/e kierunkowego efektu uczenia się
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	Geneza, źródła oraz przedmiot pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej. Zakres oddziaływań i podstawowe zadania pedagogiki opiekuńczej. Pojęcie opieki – definicje, zakres oraz współczesne interpretacje. Opieka nad dzieckiem – istota, elementy i kategorie. Opieka i wychowanie w środowisku rodzinnym. Rola oraz zadania instytucji wsparcia społecznego i interwencji kryzysowej. Placówki wsparcia dziennego jako forma pomocy dziecku i rodzinie.	A_PO1_WO1, A_PO1_W02, A_PO1_U01, A_PO1_K01
Rodzinne formy opieki zastępczej	Dysfunkcje i patologie życia rodzinnego jako przyczyny sieroctwa społecznego. Sytuacja prawna i wychowawcza dzieci osieroconych oraz zagrożonych wykluczeniem. Charakterystyka rodzinnych form opieki zastępczej oraz systemu adopcyjnego. Wyzwania, kompetencje i przygotowanie do pełnienia funkcji rodzica zastępczego. Prawne, społeczne i pedagogiczne aspekty adopcji oraz oddziaływań wychowawczych w rodzinach zastępczych.	A_PO1_W03, A_PO1_W04, A_PO1_U02, A_PO1_K02
Teorie i czynniki przestępczości	Podstawy kryminologii – pojęcie, zakres, źródła wiedzy o przestępczości oraz metodologia badań. Przestępstwo i prawo karne (pojęcie przestępstwa, czynu zabronionego i karalnego oraz źródła prawa w Polsce). Teorie i uwarunkowania przestępczości – główne doktryny kryminologiczne (anomii, podkultur, kontroli, stygmatyzacji) oraz determinanty zachowań naruszających normy prawne. Struktura i dynamika przestępczości w Polsce – główne rodzaje przestępczości po 1990 r., przestępczość nieletnich, przestępczość związana z używaniem substancji psychoaktywnych, recydywa. Profilaktyka i prognozowanie przestępczości – podstawy profilaktyki kryminologicznej oraz prognozy w kontekście zmian społeczno-ekonomicznych. Perspektywa humanistyczna i praktyczna – kryminologia humanistyczna, rola pedagoga resocjalizacyjnego w pracy z osobami naruszającymi prawo.	A_PO1_W05, A_PO1_W06, A_PO1_U03, A_PO1_K03
Podstawy pedagogiki penitencjarnej	Podstawy pedagogiki penitencjarnej – pojęcie, przedmiot oraz rozwój idei resocjalizacji penitencjarnej Funkcjonowanie człowieka w warunkach izolacji – proces prizonizacji, psychologiczne następstwa izolacji oraz zaburzenia zachowania więźniów. Zakład karny i system penitencjarny – przesłanki formalno-prawne, organizacja i funkcjonowanie systemu, ujemne determinanty oddziaływań resocjalizacyjnych. Personel więzienny – funkcje, organizacja pracy, źródła stresu zawodowego i wypalenie zawodowe. Społeczność więzienna i jej zróżnicowanie – charakterystyka społeczności więziennej oraz problematyka więźniów niebezpiecznych. Oddziaływania penitencjarne i patologie więzienne – metody resocjalizacji, zjawisko samouszkodzeń oraz podkultura więzienna.	A_PO1_W07, A_PO1_W08, A_PO1_U04, A_PO1_K04
Terapia w resocjalizacji	Terapia i resocjalizacja- istota, zakres pojęć i cele. Wybrane koncepcje terapii stosowane w resocjalizacji.	A_PO1_W09, A_PO1_U05

	Terapia indywidualna i grupowa w procesie resocjalizacji. Diagnoza potrzeb i problemów jednostki- podstawy tworzenia programu terapii. Wybrane metody i formy stosowane w terapii resocjalizacyjnej. Ewaluacja i dokumentowanie procesu terapii w resocjalizacji.	A_PO1_U06, A_PO1_K05
Teorie i metodyka profilaktyki społecznej	Podstawy profilaktyki – definicje, cele, etapy oraz klasyfikacje działań profilaktycznych (eliminująco-uprzedzająca, objawowa, powstrzymująca, kreatywna). Czynniki ryzyka i czynniki chroniące – ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnych uwarunkowań zachowań ryzykownych. Profilaktyka uzależnień – założenia, strategie, profilaktyka negatywna. Integralna profilaktyka uzależnień w ujęciu ks. Marka Dziewieckiego – cele, założenia oraz środowiska realizacji. Nauczyciel jako profilaktyk – kompetencje, cechy oraz struktura działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole. Współczesne programy profilaktyczne – przegląd działań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Ewolucja i skuteczność programów profilaktycznych – schemat ewolucji (K. Ostaszewski) oraz kryteria oceny efektywności działań. Ograniczenia i zagrożenia profilaktyki – przyczyny niskiej skuteczności, sytuacje, w których profilaktyka może szkodzić. Błędy współczesnej profilaktyki.	A_PO1_W10, A_PO1_W11, A_PO1_W12, A_PO1_U07, A_PO1_U08, A_PO1_U09, A_PO1_K06, A_PO1_K07
Teorie i systemy opieki nad dzieckiem	Geneza i rozwój zorganizowanej działalności opiekuńczej. Podstawy teoretyczne kształtowania się systemów opieki nad dzieckiem. Rozwój teorii i systemów opieki nad dzieckiem w Polsce. Wybrani polscy twórcy koncepcji opieki nad dzieckiem. Charakterystyka wybranych teorii i systemów opieki nad dzieckiem. Analiza porównawcza wybranych systemów opieki nad dzieckiem. Adaptacja systemów opieki do współczesnej praktyki oraz kierunki rozwoju polskiego systemu opieki nad dzieckiem.	A_PO1_W13, A_PO1_W14, A_PO1_U10, A_PO1_K08
System wsparcia i formy pracy z rodziną w sytuacji kryzysu	Relacja między pojęciami wsparcie, pomoc, opieka– ujęcie teoretyczne. Rodzina w sytuacji kryzysu – uwarunkowania i konsekwencje. Interwencja kryzysowa oraz instytucjonalne formy wsparcia (OIK, telefony zaufania, placówki pomocowe). Praca socjalna z rodziną, w tym asystentura rodziny i rodziny wspierające. Metody pracy z rodziną w sytuacji trudności (m.in. Wideotrening Komunikacji, terapia rodzinna).	A_PO1_W15, A_PO1_U11, A_PO1_U12, A_PO1_K9
Metodyka pracy wychowawcy placówki penitencjarnej	Podstawy metodyki resocjalizacji – podstawowe pojęcia, relacja metodyki wychowania i metodyki wychowania resocjalizacyjnego, istota, cele, zadania i interdyscyplinarność. Środowisko penitencjarne i organizacja pracy wychowawcy – poznanie środowiska osób pozbawionych wolności, zadania i organizacja pracy wychowawcy resocjalizacyjnego. Diagnoza i dokumentacja osobopoznawcza – realizacja badań osobopoznawczych, prowadzenie dokumentacji oraz opracowywanie ocen i opinii okresowych. Oddziaływania resocjalizacyjne w zakładzie karnym – organizacja i prowadzenie oddziaływań penitencjarnych, w tym indywidualne programy resocjalizacji. Metody resocjalizacji penitencjarnej – metody stymulowania i wzmacniania aktywności, podtrzymywania doświadczeń oraz metody	A_PO1_W16, A_PO1_U13, A_PO1_U14, A_PO1_K10

	oparte na wpływie osobistym i sytuacyjnym. Praca z grupą skazanych – formy pracy grupowej oraz przeciwdziałanie podkulturze więziennej.	
System prewencyjny ks. Jana Bosko we współczesnej profilaktyce	Zagrożenia i wyzwania stojące przed młodzieżą oraz współczesne koncepcje profilaktyki. Życie i działalność Jan Bosko – geneza pracy wychowawczej oraz źródła jego pedagogii. Oratorium jako środowisko wychowawcze o charakterze profilaktycznym. Założenia systemu prewencyjnego (rozum, religia, miłość) oraz rola wychowawcy w procesie wychowania. Relacje wychowawcze oraz znaczenie wychowania rodzinnego w pedagogii ks. Bosko. Aktualność i realizacja systemu prewencyjnego we współczesnej profilaktyce.	A_PO1_W17, A_PO1_U15, A_PO1_U16, A_PO1_K11
Systemy opieki nad dzieckiem w Unii Europejskiej	Podstawowe pojęcia, teorie opieki nad dzieckiem w państwach Unii Europejskiej. Antropologiczne i aksjologiczne fundamenty europejskich systemów opieki nad dzieckiem. Prawna ochrona dobra dziecka w Unii Europejskiej. Wspólne założenia systemów opieki nad dzieckiem w państwach Unii Europejskiej. Kierunki budowy i doskonalenia spójnego systemu opieki nad dzieckiem w Unii Europejskiej.	A_PO1_W18, A_PO1_W19, A_PO1_U17, A_PO1_K12
Zagrożenia i ochrona współczesnego dzieciństwa	Aksjologiczne i prawne podstawy ochrony dobra i godności dziecka. Współczesne uwarunkowania funkcjonowania dziecka w środowisku społecznym. Podstawowe środowiska wychowawcze w życiu dziecka. Wpływ środków masowego przekazu oraz komunikacji na życie dzieci. Przejawy zachowań patologicznych wobec dzieci i ich skutki. Strategie ochrony dobra i godności dziecka oraz rozwijanie poczucia własnej wartości i motywacji. Rola instytucji państwowych i organizacji społecznych w zapewnieniu ochrony dziecka.	A_PO1_W20, A_PO1_W21, A_PO1_U18, A_PO1_K13
Diagnostyka resocjalizacyjna	Założenia teoretyczne diagnozy resocjalizacyjnej i jej funkcje. Przedmiot i zakres diagnozy resocjalizacyjnej. Podstawy metodologiczne diagnozy resocjalizacyjnej. Etapy diagnozy resocjalizacyjnej. Budowanie kontaktu diagnostycznego w resocjalizacji. Wybrane narzędzia diagnozy resocjalizacyjnej.	A_PO1_W22, A_PO1_U19, A_PO1_U20, A_PO1_K14
Praca z bezrobotnym i jego rodziną	Praca jako kategoria społeczna i wartość – formy pracy oraz postawy wobec pracy. Bezrobocie jako zjawisko społeczne – definicje, stopa bezrobocia, struktura i specyfika bezrobocia w Polsce. Rodzaje i przyczyny bezrobocia. Skutki bezrobocia – konsekwencje ekonomiczne i psychologiczne dla jednostki i rodziny. Formy przeciwdziałania bezrobociu – instrumenty aktywne i pasywne. Praca socjalna z osobą bezrobotną i jej rodziną – cele, etapy postępowania oraz kontrakt socjalny jako narzędzie aktywizacji.	A_PO1_W23, A_PO1_U21, A_PO1_U22, A_PO1_K15
Pedagogiczne aspekty funkcjonowania Domów Pomocy Społecznej	Domy Pomocy Społecznej – geneza, podstawy prawne i organizacyjne. Pedagogiczne funkcje Domów Pomocy Społecznej – opieka, wychowanie, terapia, resocjalizacja. Rola wychowawcy i pedagoga w DPS – kompetencje, zadania,	A_PO1_W24, A_PO1_U23, A_PO1_U24, A_PO1_K16

	wyzwania. Diagnoza potrzeb i możliwości rozwojowych wychowanków DPS. Funkcjonowanie dzieci i młodzieży w warunkach instytucjonalnych – konsekwencje psychopedagogiczne. Aktywizacja mieszkańców DPS (zasady i formy terapii zajęciowej w pracy z dziećmi i młodzieżą. Relacje rówieśnicze i budowanie więzi w społeczności instytucjonalnej. Współpraca DPS z rodziną mieszkańca i środowiskiem lokalnym oraz wolontariat we wspieraniu DPS. Nowoczesne koncepcje i dobre praktyki w funkcjonowaniu Domów Pomocy Społecznej – przegląd aktualnych badań.	
Diagnozowanie środowisk opiekuńczo-wychowawczych	Środowiska wychowawcze jako przedmiot diagnozy (rodzina, środowisko szkolne i rówieśnicze, placówki opiekuńczo-wychowawcze). Metody, techniki i narzędzia diagnostyczne. Diagnoza środowiska rodzinnego. Diagnoza wybranych instytucjonalnych środowisk opiekuńczo-wychowawczych. Analiza i interpretacja sytuacji dziecka w wybranym środowisku opiekuńczo-wychowawczym.	A_PO1_W25, A_PO1_U25, A_PO1_U26, A_PO1_K17
Placówki socjoterapeutyczne i resocjalizacyjne w systemie oświaty	System oświaty- miejsce placówek socjoterapeutycznych i resocjalizacyjnych. Akty prawne regulujące działalność poszczególnych placówek socjoterapeutycznych i resocjalizacyjnych. Struktura organizacyjna i zadania poszczególnych placówek. Modele i strategie oddziaływań resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych. Diagnoza resocjalizacyjna i planowanie działań terapeutycznych. Etyka pracy wychowawcy i terapeuty w placówkach socjoterapeutycznych i resocjalizacyjnych oraz przykłady dobrych praktyk w pracy z młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym.	A_PO1_W26, A_PO1_U27, A_PO1_ U28, A_PO1_K18
Aksjologia w profilaktyce społecznej i resocjalizacji	Podstawy aksjologii w resocjalizacji – wyjaśnienia terminologiczne, definicje i klasyfikacje wartości. Cele i zadania wychowania resocjalizującego. Wartości noetyczne w profilaktyce społecznej i procesie resocjalizacji. Koncepcje pracy resocjalizacyjnej w oparciu o wartości noetyczne. Religijność i praktyki religijne w procesie resocjalizacji. Aksjologia w resocjalizacji jako wyzwanie dla oddziaływań penitencjarnych i readaptacyjnych.	A_PO1_W27, A_PO1_W28, A_PO1_U29, A_PO1_K19
Elementy kryminologii, suicydologii i wiktymologii	Podstawy kryminologii – główne paradygmaty, podstawowe pojęcia i metody badań kryminologicznych. Teorie i determinanty przestępczości – główne teorie, uwarunkowania i przyczyny naruszania norm prawnych. Charakterystyka przestępczości – rodzaje przestępczości, przestępczość stwierdzona, ujawniona i nieujawniona, statystyki kryminalne. Patologie przestępczości i zjawiska społeczne – negatywne skutki przestępczości oraz związane problemy społeczne. Zapobieganie i zwalczanie przestępczości – strategie, środki prewencji i działania profilaktyczne. Wiktymologia i suicydologia – ofiary przestępstw, samobójstwa, etiologia zachowań suicydalnych oraz systemy wsparcia i zapobiegania.	A_PO1_W29, A_PO1_W30, A_PO1_U30, A_PO1_K20
Prawo wobec patologii społecznych	Pojęcie patologii społecznej i konstytucyjne ramy zwalczania dysfunkcji społecznych. Prawo wobec przemocy seksualnej wobec kobiet i dzieci oraz zjawiska	A_PO1_W31, A_PO1_W32, A_PO1_U31,

	prostytucji. Prawo wobec przemocy domowej. Prawo wobec alkoholizmu, narkomanii i uzależnienia od hazardu. Prawo wobec demoralizacji i przestępczości nieletnich. Prawo wobec kryzysu zdrowia psychicznego.	A_PO1_K21
Koncepcje kurateli sądowej	Rodzaje kurateli. Diagnoza, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych. Nadzory w sprawach opiekuńczych –Tworzenie programów oddziaływań opiekuńczo – wychowawczych. Nadzory nad osobami nieletnimi i osobami zobowiązanymi do leczenia odwykowego. Funkcjonowanie Kuratorskiego ośrodka pracy z młodzieżą. Warsztat pracy kuratora społecznego metodą indywidualnego przypadku, metodą grupową oraz środowiskową. Współpraca kuratora sądowego z instytucjami i organizacjami społecznymi.	A_PO1_W33, A_PO1_U32, A_PO1_U33, A_PO1_K22
Współczesne formy i metody resocjalizacji	Formy, metody i środki wychowania resocjalizującego – klasyczne i nowoczesne podejścia w resocjalizacji. Profilaktyka i środki probacyjne – ich znaczenie w zapobieganiu i korekcji zachowań ryzykownych. Programy resocjalizacyjne i profilaktyczne – działania służb, instytucji i organizacji pozarządowych w Polsce. Twórcza resocjalizacja – założenia, metody i przygotowanie autorskich programów dla różnych grup wiekowych. Metody arteterapeutyczne w resocjalizacji – zastosowanie sztuki i twórczości w pracy wychowawczej. Zmiany i rozwój w procesie resocjalizacji nieletnich – obserwacja efektów, ewaluacja i przykłady realizacji probacji.	A_PO1_W34, A_PO1_U34, A_PO1_UW35, A_PO1_K23
Opieka postpenitencjarna i readaptacja społeczna	Podstawowe zagadnienia z resocjalizacji penitencjarnej, pomocy postpenitencjarnej i readaptacji społecznej. Cele, zadania, funkcje, formy oraz podmioty udzielające pomocy postpenitencjarnej. Podstawy aksjologiczne systemu sprawiedliwego karania z wykorzystaniem środków probacyjnych. Kara pozbawienia wolności i jej cele. Zakład karny. Pobyt w zakładzie karnym jako przyczyna społecznego wykluczenia. Readaptacja społeczna skazanych w polskim systemie penitencjarnym. Rola społeczeństwa w udzielaniu pomocy postpenitencjarnej oraz reintegracja społeczna osób skazanych w Polsce i wybranych państwach Unii Europejskiej.	A_PO1_W35, A_PO1_U36, A_PO1_U37 A_PO1_K24